

לשמעו קול תורה – פסוק השבוע

פרשת בשלח

שיר חדש

"**از יְשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲתָּה הַשִּׁיר הַזֶּאת לְהָ**" (שמות טו, א).

קריאה הפסוק מעוררת כמה שאלות:

מדוע נאמר "ישיר" בלשון עתיד? לכארה היה צריך לכתוב "از שר".

מדוע נכתב הפועל בלשון יחיד? הלא כל ישראל שרו עם משה.

ומדוע נאמר כי שרו "שירה" – בלשון נקבה, ולא "שיר" – בלשון ذכר?

סבירו הרבה אליו בוצ'קו זצ"ל הסביר כי שמחתם של בני ישראל לא הייתה שלמה. על הפסוק "וְחִמְשִׁים עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִאָרֶץ מִצְרָיִם" (שמות יג, יח) אמרו חכמינו זיכרונם לברכה שלא כל העם זכה לצאת מצרים, חלק מתו במקצת החושך וחלק התבולו. ועל כן נמהלה שמחת הגאולה בצער על אלו שלא זכו. נוסף על כך קونן בלבם של ישראל פחד גדול מפני העתיד. אומנם היום הם יצאו מצרים, אך מחר יצטרכו להתייצב מול עמים גדולים וחזקים כדי לכבוש את ארץ הכנענים. שמחת הגאולה מלאה אפוא באבל כבד על העבר ובדאגה עמוקה מהעתיד לבוא.

על כן נאמר "از יְשִׁיר" כי רק בעתיד נדע אם גאולה זו לא תיה פרח חילילה לתוגה ואם יש מקום לשמחה מלאה. "از יְשִׁיר מֹשֶׁה"; בעיקר משה שר, כי הוא בטח בה' והאמין בגאולה בכל ליבו, אך את ישראל בקושי הצליח לגורור אחרים. "את השירה" – לאחר שלא כל בני ישראל היו שותפים לשמחה הסתפק הכתוב ב"שירה" – ולא ב"שיר" המבטא שמחה שלמה ומלאה.

אולי אפשר להסביר עוד כי גאולת מצרים הייתה כל כולה מלמעלה – "אל מוציאם ממצרים" (במדבר כג, כב). בני ישראל לא שרנו כי הם לא היו שותפים פעילים בגאולתם, ועל כן מוביל השירה היה משה רבנו.

שירת הימים מבشرת את הגאולה השלמה שתהייה בעתיד, או-از נוכל לשיר שיר חדש כפי שבישרו לנו הנביא ישעיהו ודוד המלך משורר התהלים. השיר החדש יושר במלוא עצמתו כי כל בני ישראל יהיו שותפים בגאולתם.

אנו דור הגאולה זוכים לפעול עם אל ולהיות שותפים מלאים בתהlixir גאולתנו – ועל כן נשיר כולנו שיר חדש לא-להינו!

שאול דוד בוצ'קו